Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0034

Európska centrálna banka – výročná správa za rok 2025

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. februára 2026 o výročnej správe Európskej centrálnej banky za rok 2025 (2025/2182(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na spätnú väzbu Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) z 28. apríla 2025 k príspevku, ktorý poskytol Európsky parlament ako súčasť svojho uznesenia o výročnej správe ECB za rok 2023,

– so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“) a ECB, najmä na jeho články 2, 15 a 21,

– so zreteľom na článok 119, článok 123 ods. 1, článok 125, článok 127 ods. 1 a 2, článok 130, článok 282 ods. 2 a článok 284 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

– so zreteľom na články 3 a 13 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),

– so zreteľom na dialógy o menových otázkach s prezidentkou ECB Christine Lagardovou z 20. marca 2025, 23. júna 2025 a 6. októbra 2025,

– so zreteľom na posúdenie stratégie menovej politiky ECB na rok 2025,

– so zreteľom na správu ECB o medzinárodnej úlohe eura z roku 2025,

– so zreteľom na plán ECB v oblasti klimatických zmien a prírody na roky 2024 – 2025,

– so zreteľom na odhad inflácie Eurostatu z 20. augusta 2025 a rýchle odhady Eurostatu z 1. októbra 2025,

– so zreteľom na brífing oddelenia EGOV z októbra 2025 s názvom Turning Point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review, ktorý

uverejnilo generálne riaditeľstvo EP pre hospodárstvo, transformáciu a priemysel[1],

– so zreteľom na analýzu oddelenia EGOV z júna 2025 s názvom The silent hand of central banking: collateral framework, ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo Európskeho parlamentu pre hospodárstvo, transformáciu a priemysel[2],

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A10-0002/2026),

A. keďže podľa Eurostatu bola v októbri 2025 ročná inflácia v EÚ na úrovni 2,5 % a miera inflácie v eurozóne na úrovni 2,1 %, pričom na výpočet bol použitý harmonizovaný index spotrebiteľských cien;

B. keďže podľa prieskumu ECB zameraného na očakávania spotrebiteľov z októbra 2025 je medián očakávanej inflácie stále vyšší ako 2 %;

C. keďže inflačný cieľ ECB sa postupne menil z referenčnej hodnoty „menej ako 2 %“ na cieľ „menej ako, ale takmer 2 %“ až na symetrický cieľ „približne 2 %“ v strednodobom horizonte;

D. keďže jednodňové refinančné operácie a jednodňové sterilizačné operácie vytvorili úzky koridor okolo úrokovej sadzby hlavných refinančných operácií;

E. keďže hranice ECB pri nákupe verejného dlhu sa neustále rozširujú, a to od programu pre trhy s cennými papiermi k priamym menovým transakciám, ako aj programu nákupu aktív verejného sektora na sekundárnom trhu, núdzovému pandemickému programu nákupu aktív (PEPP) a nástroju na ochranu transmisie[3];

F. keďže reinvestície v rámci programu nákupu aktív (APP) boli ukončené v júli 2023 a v prípade PEPP v decembri 2024, takže sa vytvorili podmienky na zmenšovanie súvahy ECB;

---

1 Brífing – Turning Point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review (Prelomový bod alebo kontinuita? Preskúmanie stratégie ECB 2025), Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre hospodárstvo, transformáciu a priemysel, oddelenie pre kontrolu správy hospodárskych záležitostí a HMÚ (EGOV), október 2025.

2 Hĺbková analýza – The silent hand of central banking: collateral framework (Nenápadná ruka centrálneho bankovníctva: rámec pre kolaterál), Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre hospodárstvo, transformáciu a priemysel, EGOV, jún 2025.

3 Cochrane, J.H. a kol., Crisis Cycle: Challenges, Evolution, and Future of the Euro (Cyklus kríz: výzvy, vývoj a budúcnosť eura), Princeton University Press, 2025.

G. keďže deflácia môže byť neškodným dôsledkom technologického pokroku;

H. keďže článok 123 ZFEÚ a článok 21 štatútu ESCB a ECB zakazujú priame menové financovanie vlád;

Riadenie

1. pripomína, že v článku 127 ZFEÚ sa uvádza, že „hlavným cieľom Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) je udržať cenovú stabilitu. Bez toho, aby bola dotknutá cenová stabilita, ESCB podporuje všeobecné hospodárske politiky v Únii so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov Únie, ako sú vymedzené v článku 3 Zmluvy o Európskej únii. ESCB koná v súlade so zásadami uvedenými v článku 119 a so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou, čím sa podporuje efektívne rozdeľovanie zdrojov.“;

2. zdôrazňuje, že štatutárna nezávislosť ECB, ako je zakotvená v zmluvách, je podmienkou toho, aby si ECB mohla plniť svoj mandát, ktorým je udržiavanie cenovej stability;

3. zdôrazňuje, že ECB sa zodpovedá Európskemu parlamentu; zdôrazňuje, že ECB musí pri plnení svojho mandátu prijímať rozhodnutia bez politického zasahovania; konštatuje, že centrálne banky by mali byť nezávislé, ale nie izolované;

4. poukazuje na to, že pre zodpovednosť je dôležitá transparentnosť a že je potrebné silné inštitucionálne usporiadanie a mechanizmy zodpovednosti; v tejto súvislosti víta dohodu vo forme výmeny listov medzi Európskym parlamentom a ECB o štruktúrovaní postupov interakcie v oblasti centrálneho bankovníctva;

5. vyzýva ECB, aby sa usilovala posilniť nástroje, ktoré zvyšujú transparentnosť, ako sú referenčné hodnoty, náhľady do východísk založených na modeloch a hodnotenia vývoja inflácie Radou guvernérov Európskej centrálnej banky;

6. víta nezávislosť ECB, ktorá je zakotvená v článku 130 ZFEÚ; zdôrazňuje, že nezávislosť si vyžaduje, aby opatrenia ECB boli vždy apolitické;

7. súhlasí s vyhlásením ECB a centrálnych bánk po celom svete o solidarite s Federálnym rezervným systémom USA, v ktorom sa zdôrazňuje význam zachovania nezávislosti centrálnej banky pri plnom dodržiavaní zásad právneho štátu a demokratickej zodpovednosti;

Menová politika

8. podčiarkuje primárny cieľ ECB udržiavať cenovú stabilitu, ktorá je jednou z nevyhnutných podmienok rastu, konkurencieschopnosti a hospodárskej stability v Únii;

9. vyjadruje znepokojenie nad vysokou úrovňou inflácie v rokoch po pandémii COVID-19 vyvolanej otrasmi na strane ponuky; konštatuje, že ECB mohla svojimi rozhodnutiami v tomto období zaručiť rýchly návrat cenovej stability; vyzýva ECB, aby vo svojej výročnej správe dôkladne posúdila príčiny týchto vysokých úrovní inflácie a vypracovala súbor politických odporúčaní, aby bolo možné vyvodiť z akýchkoľvek budúcich inflačných kríz správne závery;

10. víta pokles inflácie oproti rokom 2022 – 2023, ako aj nedávnu stabilizáciu inflácie; konštatuje, že ECB od júna 2024 do júna 2025 znížila úrokovú sadzbu z vkladov o 200 bázických bodov; uznáva pretrvávajúce riziko opätovného nárastu inflácie; zdôrazňuje, že ďalšie kroky smerom k uvoľňovaniu menovej politiky by mali byť obozretné, založené na údajoch a mali by sa riadiť cenovou stabilitou;

11. vyjadruje znepokojenie nad vysokými životnými nákladmi, keďže ceny potravín a energií v Európe od pandémie ochorenia COVID-19 stúpajú; konštatuje, že ceny jedál v eurozóne boli v roku 2025 v priemere o tretinu vyššie ako pred pandémiou[4], čo pocítili najmä domácnosti s nízkymi príjmami;

12. podčiarkuje najmä potenciálne rušivý vplyv geopolitickej neistoty, rizík v oblasti energetickej bezpečnosti a narušení obchodu na vývoj cien;

13. vyzýva ECB, aby posúdila vhodnosť svojho symetrického cieľa a zohľadnila pritom aj kvalitatívne faktory; berie na vedomie posúdenie stratégie menovej politiky na rok 2025 a nabáda ECB, aby takéto posúdenia vykonávala pravidelne;

14. zdôrazňuje, že programy nákupu ECB sú nekonvenčné nástroje menovej politiky, ktoré majú vedľajšie účinky; konštatuje najmä, že programy nákupu aktív môžu narušiť cenové signály; konštatuje, že ECB začala zmenšovať svoju súvahu len veľmi pozvoľna; podporuje ECB, aby pokračovala v obmedzovaní svojho priameho zapojenia do nákupu cenných papierov; nabáda ECB, aby postupne ukončovala svoje programy nákupu štátnych dlhopisov; vyjadruje poľutovanie nad vplyvom fiškálnej pozície na plnenie primárneho mandátu ECB;

15. vyjadruje poľutovanie nad tým, že od finančnej krízy v roku 2008 systémy ECB pre krátkodobé úvery vo veľkej miere nahradili súkromný trh medzibankového financovania; vyzýva ECB, aby

---

4 Blog Európskej centrálnej banky, „When groceries bite, the role of food prices for inflation in the euro area“ (Keď potraviny bolia – úloha cien potravín z hľadiska inflácie v eurozóne), 25. september 2025.

neplatila bankám vkladové úrokové sadzby, ktoré sú vyššie ako trhové sadzby, pretože je to v rozpore so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou hospodárskou súťažou, a aby odstránila všetky prekážky brániace obnove krátkodobých nezabezpečených medzibankových trhov;

16. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť vysokú úroveň požiadaviek na kvalitu kolaterálu v úverových dohodách s ECB; uznáva, že štandardy týkajúce sa kolaterálu možno použiť ako nástroj na transmisiu menovej politiky;

17. podporuje ECB v úsilí zahrnúť do monitorovania cenových indexov bývanie vo vlastnom obydlí z dôvodu reprezentatívnosti a porovnateľnosti medzi krajinami eurozóny, čo si vyžaduje harmonizovaný a metodicky spoľahlivý prístup;

Sekundárny cieľ: podpora všeobecných hospodárskych politík v Únii

18. konštatuje, že ECB musí podľa článku 127 ods. 1 ZFEÚ podporovať všeobecné hospodárske politiky Únie so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov Únie, ktoré sú vymedzené v článku 3 Zmluvy o EÚ bez toho, aby to malo vplyv na jej povinnosť udržiavať cenovú stabilitu;

19. pripomína, že Eurosystém je postavený na zásade menovej dominantnosti;

20. v kontexte hospodárskej a menovej únie a rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ zdôrazňuje význam zdravých a udržateľných verejných financií pri odolávaní prostrediu s vysokými úrokovými sadzbami, pri dopĺňaní úsilia ECB o udržanie nízkej inflácie, pri udržiavaní stabilného hospodárstva a pri zachovávaní odolnosti voči budúcim hospodárskym a finančným otrasom;

21. berie na vedomie rozdielne zostatky systému TARGET2, ktoré vyplývajú z cezhraničných transakcií; berie na vedomie potenciálne riziká, že zostatky TARGET2 by mohli nadobudnúť štrukturálny charakter, a navrhuje zvážiť úpravy, ktoré sa netýkajú menovej politiky;

22. zdôrazňuje, že ECB by mala len posúdiť potenciálne účinky zmeny klímy z hľadiska cenovej stability a v rámci svojho mandátu;

23. konštatuje, že pojem „trhová neutralita“ súvisí so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou; rešpektuje nezávislosť ECB, ale vyzýva ju, aby riešila zlyhania trhu a zabezpečila efektívne rozdeľovanie zdrojov v dlhodobom horizonte a zároveň zostala v čo najväčšej miere apolitická a rešpektovala trhovú neutralitu; zdôrazňuje, že takéto rozhodnutia sa nesmú prijímať na úkor plnenia mandátu ECB;

24. konštatuje, že menové politiky ECB zamerané na plnenie jej hlavného mandátu podliehajú posúdeniu proporcionality;

Iné aspekty

25. pripomína, že rovnaký prístup k platobným službám má zásadný význam pre účasť na hospodárskom živote; zdôrazňuje, že ak sa rastúca digitalizácia platieb ponechá výlučne súkromným aktérom a aktérom z tretích krajín, hrozí vytvorenie nových foriem vylúčenia pre používateľov aj obchodníkov; zdôrazňuje, že digitálne euro, a to online aj offline, by malo prispieť k zabezpečeniu všeobecného prístupu k platbám a širokému prijatiu zo strany obchodníkov v celej EÚ pri plnom dodržiavaní noriem ochrany súkromia a údajov;

26. víta prebiehajúce diskusie o digitálnom eure; zdôrazňuje, že v kontexte zvýšenej geopolitickej neistoty a nadmernej závislosti od platobných infraštruktúr mimo EÚ je zavedenie digitálneho eura, ktoré má dopĺňať hotovostné a súkromné bankové služby, nevyhnutné na posilnenie menovej suverenity EÚ, zníženie fragmentácie retailových platieb a podporu integrity a odolnosti jednotného trhu;

27. víta prebiehajúce krátkodobé (Pontes) a dlhodobé (Appia) projekty zamerané na technológie distribuovanej databázy transakcií na veľkoobchodné zúčtovanie peňazí centrálnych bánk;

28. zdôrazňuje, že je dôležité zachovať úlohu hotovosti; berie na vedomie prebiehajúce diskusie o návrhu týkajúceho sa zákonného platidla;

29. vyzýva ECB, aby zintenzívnila monitorovanie kryptoaktív, ako sú stablecoiny;

30. podporuje ECB v jej úsilí plniť požiadavky vyplývajúce z medzinárodnej úlohy eura okrem iného dostatočnými menovými swapmi a repo linkami;

31. víta Bulharskú republiku ako 21. členskú krajinu eurozóny od 1. januára 2026;

32. vyjadruje znepokojenie nad dočasným výpadkom systému ECB hrubého zúčtovania v reálnom čase T2 a T2S, ku ktorému došlo vo februári 2025; vyzýva ECB, aby dôkladne monitorovala systémy zúčtovania a zabezpečila ich riadne fungovanie;

33. vyjadruje znepokojenie nad nepretržitými stratami, ktoré ECB utrpela v rokoch 2023 a 2024 v dôsledku úrokového rizika; konštatuje, že tieto straty neohrozili prevádzkovú schopnosť Eurosystému vykonávať svoju menovú politiku;

34. podporuje úlohu ECB pri presadzovaní finančnej stability v rámci jednotného mechanizmu dohľadu a jej funkciu veriteľa poslednej

inštancie vo vzťahu k solventným inštitúciám, oproti dobrému kolaterálu a pri uplatnení sankčných sadzieb, s cieľom zabezpečiť likviditu a dôveru počas kríz;

35. podporuje ECB v jej úsilí o zlepšenie finančnej gramotnosti v EÚ;

36. víta záväzok ECB vyvíjať úsilie o zjednodušenie, napríklad vytvorením pracovnej skupiny ECB na vysokej úrovni pre zjednodušenie; poukazuje na to, že pracovná skupina musí pri svojej práci a následnej činnosti prejaviť vysokú mieru ambícií, a víta hĺbkové diskusie, ktoré ECB vedie s Európskym parlamentom;

37. vyzýva ECB, aby podporovala otvorený a konštruktívny vnútorný dialóg; vyzýva na ďalšie posilnenie rámcov zastúpenia zamestnancov a vnútorného rámca ECB pre oznamovanie protispoločenskej činnosti;

38. opakuje, že nominácie do výkonnej rady ECB by mali byť rodovo vyvážené, založené na zásluhách a schopnostiach s tým, že užšie zoznamy by sa mali predkladať Európskemu parlamentu, a že ľudia všetkých pohlaví by mali mať rovnaké príležitosti pôsobiť ako guvernéri svojich príslušných národných centrálnych bánk;

39. vyzýva ESCB, aby pokračoval v dialógoch s národnými parlamentmi a ďalej ich posilňoval, pretože sa domnieva, že to posilní legitimitu a politiky ESCB;

°

° °

40. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.